

VIRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIII. évfolyam. 4229. szám | Vasárnap, 1958. október 5. | 4 oldal, 20 bani

A pártszervezetek munkájának további megjavításáért!

Néhány nappal ezelőtt megkezdődött a beszámoló- és vezetőség-választó közgyűlések alapszervezeteinkben. Az alapszervezetekben a választások abban az időszakban történnek, amikor pártvezetette dolgozó népünk újabb és újabb sikereit ér el a szocializmus építése terén, a párt és a kormány köré tömörülve szívvel-lellekkel harcol hazánk további felvirágoztatásáért.

Ugyanebben az időszakban, míg hazánk dolgozó népe és a szocialista tábor országainak valamennyi dolgozója a boldogabb holnap megteremtéséért küzd, az Amerikai Egyesült Államok újabb provokációkat idéznek elő a Távol-Keleten. Megsértik a Kínai Népköztársaság légitérét és felségvizét, veszélyes helyzetet teremtenek a földleke eme részén. Világosra látszik a felháborodással fogadták az Amerikai Egyesült Államok újabb provokációját. A hatalmas békétábor egy emberként támogatja a hős kínai népet, amely hazája biztonságát és területi integritását védi az amerikai imperialisták és a csangkajeskisták háborús akcióival szemben.

A városunk gyárainak és üzeminek alapszervezeteiben most folyó választásokon a párttagok, tagjelöltek kifejezik egyetértésüket az RNK kormányának nyilatkozatával, amelyet az USA-nak a Kínai Népköztársaság ellen elkövetett agresszív akcióival kapcsolatban tett közlé. Egyébként az alapszervezetek bíróinak jelentése is tükrözi, hogy városunk dolgozói teljes szolidaritást vállalnak a Kínai Népköztársasággal biztonságának és területi épségének megvédéséért folyó nemes harcban.

Ez tünt ki például a G. Dimitrov gyár forgószáma üzemosztályai alapszervezetének beszámoló- és vezetőségválasztó közgyűlésén. Ez alkalommal a kommunisták elemezték a bíró és az alapszervezet egyévi tevékenységét, bátran feltárták a létező hibákat és vállalták, hogy szüntelenül harcolnak azok maradványainak felszámolásáért, a pártszervezet munkájának további megjavításáért.

Már az eddigi választások során kitűnt, hogy az alapszervezetek, különösen a felévi beszámoló óta jelentős mértékben megerősödtek. Igyekeztek gyakorlatba ültetni azokat az útmutatásokat, amelyeket a II. pártkongresszus pártszervezeteink számára kijelölt. A G. Dimitrov gyár befejező osztályának alapszervezete például a múlt választások óta 17 párttagot és 23 tagjelöltet vett fel. Kitűnt az is, hogy számos kommunista, mint Hajnal E. János, Miroiu Ioan és mások, állandóan élén járnak a munkában, teremtik rendszeresen túlszármányalk.

Ugyanakkor számos párttag bátran megpróbálta a bíró, mert nem ellenőrizte kellőképpen az adminisztratív vezetőséget, hogy miként gondoskodik a hűtő- és segédanyagok idejében történő beszerzéséről. Hasonlóképpen folyt le a beszámoló- és vezetőségválasztó közgyűlés az Aramszolgáltatási Vállalat alapszervezetében, egyes CFR egységekben és másutt.

A vezetőségválasztó közgyűlések, a legtöbb alapszervezetben csak ezután kezdődnek. Ezért az alapszervezeteknek ügyelniük kell arra, hogy minden párttag bátran elmondja véleményét a gyűlésen felvetett kérdésekkel kapcsolatban. Különösen nagy figyelmet kell fordítani a pártalapszervezeteknek arra, hogy tiszteletben tartsák a Szervezeti Szabályzatban a helyi pártszervezet választásával kapcsolatos előírásokat, küzdeniük kell a belső pártdemokrácia elvével való minden elhajlás ellen.

A beszámoló- és vezetőségválasztó közgyűlések nagy fontossága csomóan alapszervezeteink életében. Célja a pártmunka további megjavítása minden alapszervezetben. Ezért szükséges, hogy a legmegfelelőbb párttagokat válasszák be az új bírókba, azokat, akik munkájukkal kiérdemelték a dolgozók bizalmát, szeretetét, politikai és ideológiai felkészültségük képessé teszi őket a tömeges vezetésre. A pártalapszervezetek ügyeljenek arra, hogy hasonló eset ne forduljon többé elő, mint a November 7-én alapszervezetében, melynek volt titkára, nevezetesen László Sándor, csupán a személyes érdekeit tartotta szem előtt, mit sem törődve a pártmunkával. A kommunizmusnak nem szabad megengedniük, hogy nem megfelelő, gyenge képességű, alacsony politikai színvonalú rendelkező elvtársakat válasszanak be az új bíróba. Azokat a kommunistákat javasolják a vezetőségekbe, akik a párt- és gazdasági munkában egyaránt bebizonyították: következetes harcosai a pártpolitika megvalósításának, az élenjáró munkamódszerek elterjesztésének, stb.

A vezetőségválasztó közgyűlések sikerének legfontosabb feltétele, hogy a bíró a bírálat és önbírálat szellemében készítsen el a jelentést, melyrehatóan elemezze az alapszervezet összes tagjainak tevékenységét. Az eddigi megtartott beszámoló- és vezetőségválasztó közgyűléseken, mint például a G. Dimitrov-gyár forgószáma üzemosztályán és másutt kitűnt, hogy a bíró nem tett meg mindent ennek érdekében. A jelentés ugyanis nem tükrözte kellőképpen, miként végezték feladatukat a bírótagok és az alapszervezet összes tagjai.

(Folytatása a 3-ik oldalán)

A városi pártkonferencia tiszteletére

Kötelezettségvállalások a I. Ranghet gyárban

A I. Ranghet gyár munkaközössége új megvalósításokkal készül fogadni a városi pártbizottság közeledő konferenciáját.

Az alapszervezet, az üzemi bizottság, a munkások, technikusok és mérnökök, valamint az üzem adminisztrációs vezetősége vállalták, hogy felkészülnek a tevékenységük terén felmerült hibákra.

Az általános terv teljesítése mellett vállalták, hogy az árutervet 2 százalékkal túlteljesítik, teljes egészében tiszteletben tartják a választék-tervet, a termelékenységüket pedig a tervelőirányzatot felül 1 százalékkal növelik.

Vállalták, hogy a városi pártbizottság konferenciája tiszteletére 5 százalékkal csökkentik a selejtet, az igazolatlan hiányzások számát pedig 0,11 százalékról 0,09 százalékra csökkentik, és ezzel hozzájárulnak a szocialista munkafegyverem további megerősítéséhez. Az öntőben minőségi brigádok alakítanak.

Vállalták ezenkívül, hogy október és november hónapokban a tervelőirányzatot felül 50-50 ezer lej értékű megtakarítást eszközölnek. Ezzel járulnak hozzá az önköltségi ár csökkentése előmozdításához.

Az üzem vezetősége vállalta, hogy a kötelezettségek maradéktalan teljesítése érdekében 11 műszaki-szervezési intézkedést vezet be a gyakorlatba, ezenkívül bizonyos munkafolyamatot automatizálnak, és még több intézkedéssel elősegítik a termelés fokozását.

A I. Ranghet gyár alapszervezete megerősíti a pártönkormányzatot és fokozottabb mozgósító-politikai munkával, valamint jobb szervezéssel segíti hozzá az üzem munkaközösségét a vállalt kötelezettségek teljesítéséhez.

Plenáris ülésen elemezték Arad rajon községi kulturotthonainak tevékenységét

Pénteken az Arad rajoni pártbizottság és a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága plenáris ülés keretében elemezték a községi kulturotthonok tevékenységét. Az ülésen a községi iskolák és a kulturotthonok igazgatói vettek részt. A rajon községeiben folytatott kulturális tevékenységről Nasaudeanu Nicolae elvtárs, a rajoni néptanács művelődési- és kulturotthonainak

inspektora számolt be. Beszélte arról a hatékony munkáról, melyet a kulturotthonok fejlettségük ki a mezőgazdaság szocialista átalakításáért. Megemlítette azokat a ténykedéseket, amelyek hozzájárultak, hogy falvainkon napról-napra emelkedjen a dolgozó parasztok kultúrszínvonala.

A plenáris ülés részletesen elemezte a falusi énekkarok, színjátszó együttesek, a mű-

vészi agitációs brigádok, táncsoportok, a falusi, valamint a kulturotthonok könyvtárainak tevékenységét. A beszámolóban részletesen taglalták az egyes kulturotthonok működését együttesen és külön-külön, megemlítve a hibákat, a műsor összeállításának fogyatékosságait.

A plenáris ülés határozatot fogadott el a falusi kulturmunka megjavítására.

Aninai látkép

Steierlak—Anina bányavidéki központ. Erről a gyönyörű és büszke városról készült ez a látkép.

Termőföldjeinkről jelentik

Befejezték a kukorica betakarítást

Az ujaradi kollektivisták befejezték a kukorica betakarítását. Jelenleg a cukorrépa szedésével s a napraforgó betakarításával, valamint az őszi vetéssel foglalkoznak. A gazdaság igái éjjel-nappal szállítják a szarát a földetől, hogy így biztosítsák a traktorok számára a szántási területet. A betakarítási munkálatokban az 1. számú brigádból kitűntek: Bic Mihai, Negrila Mihai, Bic Nicolae, a 2.

számú brigádból Socian Augustin, Lázár Gáspár és Lázár Petru kollektivisták. Az ujaradi kollektív gazdaságban október 3-án hozzáálltak az őszi árpa vetéséhez. Jelenleg a vetést 4 géppel végzik. Mihelyt az igrák fel szabadulnak a szárhordástól, a gazdaságban gyorsítják a vetés ütemét és hozzáállnak a buza vetéséhez is.

A vetés a legsürgősebb feladat

A sofronyai határ is egyre kopárabbá válik. A termelők gyors ütemben végzik a kapásnövények betakarítását. A kollektív gazdaság és a Győzelem mezőgazdasági társulás tagjai már teljes egészében betakarították a kukoricát, a Testvériség társulás tagjai is a befejezéshez közelednek ezzel a munkával. A betakarított növények helyét vetés alá készítik elő. A kollektivisták például 138, a Testvériség mezőgazdaság tagjai 172, a Győzelem társulás tagjai pedig 53 hektáron végeztek velőszántást.

Amint kitűnik, a betakarítással és a velőszántással előre haladtak. Elmaradtak azonban a vetéssel.

Sofronyán október 2-ig mindössze 30 hektár területet vetettek be. (A kollektív gazdaságban 30 hektár árpát vetettek.) A buza vetését sem a kollektivisták, sem a társulások tagjai nem kezdték meg. A Győzelem társulásban még a velőmagot sem készítették elő. Szükséges, hogy a néptanács végrehajtó bizottsága intézkedjen a vetés mielőbbi megkezdése és gyorsítása érdekében. Minden igrát erre a munkára használnak fel. Ez most a legsürgősebb feladat.

Szorgalmas párttagjelöl

Bucurescu Ioan iljumnak párttagjelölt a Bernáth Andor gépjárműközpontban dolgozik. Normáját átlag naponta 30 százalékkal túlteljesíti, szaktudását állandóan fejleszti. Munkatársai előtt különösen szorgalmával és fegyelmezettséggel magatartásával mutat jó példát.

A jövő héten kezdődik meg a hazai gyártmányú rádiókészülékek, villamos mosógépek és hűtőszekrények árusítása részletfizetéssre

Az ipari termékeket árusító aradi Helyi Kereskedelmi Szervezet minden intézkedést megtett annak érdekében, hogy hűtőlől, október 6-tól kezdve szervezett körülmények között árusíthassák a hazai gyártmányú rádiókészülékeket, villamos mosógépeket és hűtőszekrényeket részletfizetésre. Az elosztó raktárakban elegendő mennyiségű rádió, mosógép, hűtőszekrény található. Az árusítást a Köztársaság útján lévő 2. számú egységben kezdik meg. Az említett ipari cikkek árusítása részletfizetésre 1959 március 31-ig tart. A vétel alkalmával az említett cikkek árának legalább 25 százalékát kell lefizetni, a fennmaradt összeg pedig a rádiókészüléknel 6, a mosógéppel 8, a villamoshűtőszekrényel pedig 12 havi részletben kell lefizetni.

Ez az intézkedés hozzájárul a dolgozók anyagi és kulturális színvonalának további növeléséhez, a kedvező fizetési feltételek pedig az egyre növekvő igények minél gyorsabb kielégítését segítik elő.

Egy fémipari munkásról,

akiről szólni kell. Tíz esztendő alatt sokat tapasztalt és még többet lát az ember — ezt mondja Boian Livia elvtársnő, a Fierarul-gyárban ezen a koraoszi reggelen, mely hűvösben aranylik be az ablakon. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója tiszteletére csengenek a kalapácsok. Boian Livié is...

— Mi volt a legutóbbi teljesítése? — kérdelem. Ütemesen dolgozik. Zárakat szerel. Most a kulcsokat járta, sarkokat reszeli, kétszer-háromszor megfogja a kezében, míg véglegesen leterzi. Soká várta a választ, pedig biztos tudom, hogy most is, mint minden hónapban, jóval normán felül termelt.

Halkan szólalt meg s csak ennyit mond: — Negyven százalékos normán felül.

S ez a negyven százalék sok mindennél beszél. Hiszen tíz esztendővel ezelőtt, amikor átlépte a küszöböt, jóformán azt sem tudta, hogy néz ki belülről egy fémipari üzem. Am a kommunisták segítették, biztatták, foglalkoztak vele. S az idő telt. Jöttek aranylő nyarak és hófehér telek s az idő nagy kalendáriumból tíz év hullott ki. Kedves emlékek jűzik ma már a gyárhoz Boian Liviá. Amilyen szeretől fogadták őt társai, olyan meleg szívet foglalkozt ki is ma már a fiatalokkal. Legutóbb Ollaan Mariával beszélgetett.

— Te IMSZ-tag vagy, Maria. Nem gondoltál még a párttagjelöltségre?

Ollaan Maria gondolt erre, csak nem tudta, hogyan kezdje el. S ahogy őt segítették a kommunisták, ő is a párttag felelősségével és lelkiismeretességével foglalkozik Mariával és a többi ifjával, akik munkájukkal jogva megérdemlik, hogy párttagjelöltek legyenek.

— Cseng a „platin” a kalapácsa alatt. A mában él és a jövőbe néz. Sohasem elégedett munkájával. Mindig többet akar. Ezért van a 40 százalék.

Egy cukrászról,

akl legutóbb is másfél normát teljesített. Szép eredmény, követésre méltó cselekedet. O. Ispravniceva alig hiszi, hogy ilyen gyorsan járt a keze, mert itt másról nem igen lehet szó, mint kézügyességről. Az Urirea édesipari szövetkezet 3. részlegén vagyok, a desszert osztályon. Kettő-hárman a krémeket az osztályokra. Ispravniceva is ezt teszi, itt érte el a másfél normát, amely egyszerre az élmunkások sorába „emelte”.

— Hogyan született a másfél norma?

— Igyekeztem. Szerintem ez nagyon fontos dolog.

— Más is igyekezett — vetem közbe, de nem enged tovább beszélni, hanem megmagyarázza:

— Igaz, azt mondják, hogy itt csak kézügyességről van szó. En mégis fenntartom, hogy egyébről is. Először is ide kell készíteni minden kelléket a kezemügyébe, másodsor pedig arra kell ügyelnem, hogy minden felesleges mozdulatot kiküszöböljek. Hát így értem el a másfél normát.

Még el kell drúlni valamit erről a lelkes, fiatal IMSZ-tagról, aki nek nemcsak ez a másfél norma az érdeme, hanem a brigád is. Az IMSZ-brigád, amelynek felelőse, a kora tavasszal megnyerte a szövetkezet vörös zászlaját. Ez a brigád jöminőségű munkával példamutatóan jár elől a termelésben. Ha baj van, nyomban hozzá fordulnak a brigádtagok. Tanácsot is ad és segít megoldani a nehéz kérdéseket is. Ezért szeretik.

— Versenyezik most is?

— Elsejtelm már november 7. tiszteletére tettem egyéni felajánlást. Többet vállaltam, mint szeplemberben.

Erre elmosolyodik S a következő pillanatban jűrgén végzi tovább munkáját.

Elmosolyodott, mert tudja, hogy túlteljesíti vállalatát... Es most már teljes erővel „rákapcsol”.

NOTESZLAPOK

A Kínai NK-ból

Kína 1959-ben elhagyja Angliát a szénkitermelésben

Ebben az évben a népi Kína szénkitermelése annyit haladt, mint az előbbi éré-öt esztendőben. Apritisban a szénkitermelés napi középértéke több mint 500.000 tonna volt, 22 százalékkal több, mint az elmúlt év utolsó negyedében.

Ebben az évben a széntermelés globális mennyisége 50 millió tonnával lesz több, mint az elmúlt évben, vagyis a növekedés négyszer annyi, mint az első öt éves terv során megvalósított évi termésnövekedés.

Az ebben az évben elért eredmények alapján várható, hogy 1959-ben Kína szénkitermelése meghaladja a 240 millió tonnát és ilyen módon a jövő évben utoléri, sőt előreláthatólag megelőzi Angliát a széntermelésben (az elmúlt évben Angliában 210 millió tonna szénét bányászták ki és ez a mennyiség 1959-ben sem fogja meghaladni a 230 millió tonnát.)

A Kínai Népköztársaság megelőzte az USA-t a buzaatermesben

Ebben az évben Kínában 32 millió tonna őszi buza rekordtermést takarítottak be. Így a buzaatermes terén a népi Kína megelőzte az Egyesült Államokat és a Szovjetunió után a második helyet foglalja el a világon. Tavaszi búzából is többmillió tonnát takarítottak be.

Az őszi buza termésnek a tavalyihoz viszonyítva több mint 50 százalékos növekedése a hektáronkénti terméshozam emelkedésének tulajdonítható. Ebben különösen nagy jelentősége van az öntözött területek nagysága növekedésének. Ez a növekedés ebben az évben meghaladja a 26 millió hektárt.

Új tudományos kutatások

Ebben az évben augusztusban a pekingi egyetem széleskörű mozgalmat indított a tudományos kutatások fejlesztésére az alábbi jelzavakkal: „Ami a világ elért, nekünk is el kell érniük” és „Erjük el azt, amit a világnak még nem sikerült elérnie!”

A mozgalom 40 napja alatt rendkívül értékes eredményeket valósítottak meg.

Igy az egyetem fizikai osztályának tanárai és diákjai különböző felfedező-diódákat állítottak elő, melyek közül több egyedülálló a világon. Könnyen beszerezhető anyagokból 700.000 elektronváltos elektrosztatikus részecskegyorsítót szerkesztettek, amely jóval olcsóbb a külföldi készülékeknél.

Száz száma állítottak elő különböző vegyelemzéshez szükséges anyagokat (reaktívokat és indikátorokat), műanyagokat, szerves üvegeket és a rákellenes küzdelemben eredményesen felhasználható orvosságokat.

A pekingi egyetem tudományos kutatási terve 1952—1956 között száz kérdés tanulmányozását írta elő. Ezt a számot 1956—1957-ben 400-ra emelték. Jelenleg az egyetem négy természettudományi karán több mint 3000 kérdést tanulmányoznak, melyek kétharmada szoros kapcsolatban áll a természettel. A matematikai kar tanárai és diákjai számos, nagy gyakorlati jelentőségű problémát oldottak meg, melyek közvetlenül alkalmazhatók az építészetben, a szállításban és a textiliparban. A vegyi szakosztály munkaterve különféle aromatisz vegyületek szintetikus előállítását írja elő. Ezeket az élelmiszeriparban felhasználható vegyületeket eddig nagy mennyiségben külföldről kellett behozni.

SZINJÁTSZÓK KÖZÖTT

Néhány perccel négy óra után érkeztem a November 7 gyár klubjába. A színjátszók már javában próbáltak. A magyar nyelvű együttes a színpadot vette birtokába, a román nyelvű pedig a klub igazgatói irodájában telepedett le.

A színpadon székek, asztalok, padok. Ezekkel éreztetik a diszleket. A rendező és a színjátszók már tudják, melyik butorábrát mit helyettesít: ajtót, ablakot, kijáratot, verandát, vagy éppen, amire a színdarabban szükség van.

Maya Indries, az aradi Állami Színház művésznője oktatja a magyar nyelvű színjátszó együttest, éppen Ferenc László: A hozományvadász című egyfelvénnyel foglalkoznak próbái folynak.

A „színtalál” mögött, a kapcsolótábla mögé telesszem le, hogy ne zavarjam a szereplőket, onnan leszem a próbát. A színházi munkához méltó komolysággal gyakorolják a szerepet, tökéletesítik, csiszolják a bemutatásra kerülő alkotás jeleneteit.

„Uj szereplőket kért a rendező színpadra. Az előbbi jelenetet próbálják újra. Később tudtam meg Maya Indries művésznőtől, hogy kettős szereposztásban játsszák a vígjátékot.

Csak néhány hete vette át a magyar nyelvű színjátszó együttes vezetését, ugyanis a tavaszi versenyek után a tagok szétszéledtek, azóta nem is léptek közönség elé. Nem akadt tanár, oktató, aki foglalkozzék a színjátszókkal. Most újra szervezték az együttest, új erőket toboroztak és anyagi illyu jelentkezett, hogy kettős szereposztásban tanulhassák a színdarabot. Ennek az az előnye, hogy ha az egyik szereplő esetleg megbetegszik, van kivel helyettesíteni.

Meg aztán nem szabad a szereplők lelkesedését letörni, hanem lehetőséget kell nyújtani, hogy minél többször léphessenek színpadra.

A klub igazgatói irodájában a román nyelvű együttest Teodor Caragea, a román színház művésze tanítja. Ők még csak az olvasópróbánál tartanak. Horia Lovinescu: Elena című színdarabját tanulják.

— Nagyobb színjátszói gyakorlatot, mélyebb átélést igényel ez a színdarab, — mondja Teodor Caragea. Ezért is maradtunk kissé el a próbákkal.

Nemes vetélkedés folyik a két színjátszó együttes között. A szereplők színdarabot figyelmeztetve kísérik egymás munkáját, fejlődését. Egyik sem szeretne lemaradni a másik mögött. S a verseny eredménye: színvonalas előadásokban gyönyörködhetnek a dolgozók.

A két színdarabot még ebben a hónapban bemutatták. A szovjet-román barátsági hónap keretében előadást rendeznek, ahol a két színjátszó együttes, a táncosok és a zenekar lép fel. Készülnek november 7-re, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának ünnepére. Az oktató művészek a Nagy Októberi Szocialista Forradalomról szóló verseket, román és magyar szavakat tanítanak be, valamint élőképet készítenek elő, mely az Októberi Forradalom eseményeit örökíti meg.

Jelenleg a közeli műsor foglalkoztatja őket. Helenként kétszer gyűlnek össze a színjátszók a gyár klubjában, próbálnak, gyakorolnak. Fáradozásuknak meg lesz a jutalma. A gyár dolgozói hála közönségnek bizonyultak az elmúlt előadások során is. A siker most sem maradhat el.

Marosi József

Kaleidoszkóp

Brüsszelben, a világkiállítás művészeti nagydíját J. V. Vucales szovjet szobrásznak ítéltek oda a Berlin—Treptowban felállított emlékművéért, mely a fegyverekből ékelt kovacsok címét viseli.

Maupassant művei háromszáz kiadásban, körülbelül 10 millió példányban jelentek meg a Szovjetunió népeinek tizenhat nyelvében.

Marger Zarin, lett zeneszerző Vilis László Uj partok felé című regénye alapján háromfelvonásos operát írt. A lett népzeneből merített operát a Lett Állami Opera és „Balletszínház mutatta be moszkvai vendégjátéka során.

Kitüntetett falusi könyvtárak

A napokban értékelte ki az Arad rajoni néptanács művelődési és tanügyi osztálya és az aradi központi könyvtár a falusi kultúrházakban működő könyvtárak tevékenységét.

Arad rajon falusi könyvtárai országos versenybe kapcsolódottak be még a tavasszal és negyedévenként elemzik, hogy melyik könyvtár toborzott több olvasót a falusi dolgozók sorából.

A harmadik negyedévi versenyszakszaki elemzést ki. Az első helyre került a vladimirescui falusi könyvtár, melyet Stanca Lucrétia vezet. A vladimirescui könyvtár a harmadik negyedéven 723 olvasót tartott nyilván, amelyből 555 felnőtt és a többi iskolás. Ezenkívül 11 mese-

VERA INBER:

Moszkva csillaga

Esméltől oly fénylő, oly világos; szívektől oly tüzes, oly meleg; a világon nincs seholse váro, mely a versenyt álláná veled.

Nagy a Pamir, nagy a Himalája — bölcsesség, vezér, magasabb. Hat földrészt sűt csillagunk világa, minden népek így mutatsz utat.

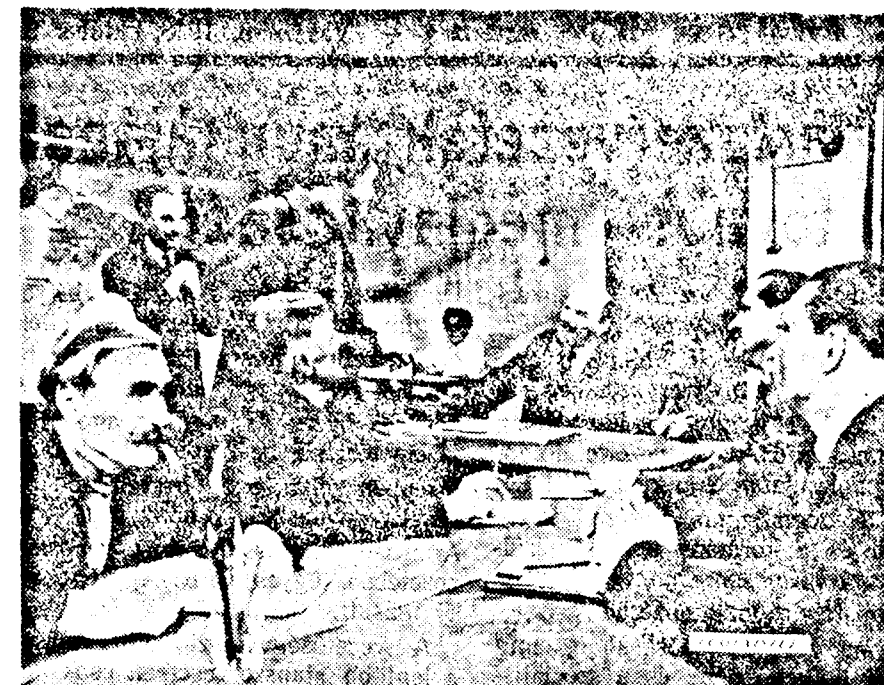
Alom volt a múlt századokban, fényes álom — most valóra vált... Itt a világ tiszta szíve dobban, s dús jövődönk sörje sugarát.

Hidas Antal fordította

Megjelent Lenin életművének első kötete

A Szovjetunióban megjelent az 35 kötetre tervezett teljes és átfogó Lenin életmű első kötete, mely az 1893—94-es esztendő írásait foglalja magában.

A kommunista című színes szovjet filmet mutatja be a Dózsa György filmszínház

A Szovjet—Román Barátsági Hónap keretében hétfőn kerül bemutatásra A kommunista című film, a szovjet filmgyártás újabb alkotása. Az új film az 1918-as esztendő eseményekben gazdag időszakát eleveníti meg.

Látogatás a Tartományi Múzeum Művészeti osztályán

Lázás munkában találjuk a Tartományi Múzeum Művészeti osztályát. Az egyik szobában a restaurátor (képváltó) működik. Beljebb, serényen dolgozik a művészeti „résztel”.

Marica Viorica, a művészeti asszisztens szívesen beszél az osztály eddigi eredményeiről s ezután terveiről. Rövid áttekintést nyújt a képzőművészeti anyagról. „Mai alakjában 1953 óta látható a Központi Kultúrthozon képtára” — mondja. A legújabb képek a XVI. századból való. Hatalmas román és külföldi képanyag van. Külön tárolják a grafikai és iparművészeti tárgyakat. Szép a kerámiai és népművészeti gyűjtemény is. Goblenek a XVII. és XVIII. századból való. Sőt butorgyűjteménnyel is büszkédkedhetnek.

A legújabb kiállítás felől érdeklődve, megtudjuk, hogy Giovanni Battista Piranesi (1720—1778) rézkarcoló és metsző kiállítását „hozták össze”. Természetesen nemcsak saját anyagukból, hanem Kolozsvárról.

Nagyváradról és Bukarestből is kaptak műveket.

„Egyetlen kiállítást rendezünk a helyi művészek alkotásaiból” — mondja vezetőnk. (A művészeti képek emlékeztetnek még az un. „életmű”, vagy szívesen retrospektív kiállításokra. Az aradiak közül Hajós Imrénnek, Pataki Sándornak és Toader Jullánának volt ilyen „fejlődéstörténeti” kiállítás.) „Májusban szokott lenni a tavaszi tárlatunk és januárban a tartományi kiállításra küldött anyagból, itthon „aradi” bemutatott rendezünk — ismereti az ezévi tárlati tervet.

A szocialista múzeumrendezés alapelveiről is tájékozódunk. „Ellentétben a régi, zsúfolt, az életől elvont rendszerrel, a mi elvünk a korok, iskolák, irányzatok szerinti, fejlődéstörténeti irány” — foglalta össze beszélgetésünknek a részt. Szép számmal keresték fel a képtár szovjet látogatóit. De volt látogatójuk a napi demokratikus országokból — sőt Ceylonból is. Még elsorolja Marica elvársnó a képtár feltett kincseit: Negulici, Aman, Grigorescu, Munkácsy és mások vásznait. Maid röviden áttekintjük az osztály tudományos munkásságát. A munkatársak népszerűsítő cikkeit és elmélyedő tanulmányokat írnak a helyi és hazai művészeti múltrol. S együttesen — mindenki részvételével — nagy munkára készülnek. Elkészítik a képtár teljes katalógusát. Vagyis az itt található képek számszerű és könnyen áttekinthető leírását.

Ezúttan Ferenc Irmával beszélgetünk, akinek reszortja a helyi művészeti múlt feltárása is. A két nagy realista, Böhm Pál és Barabás Miklós helyi vonatkozásaival foglalkozik. Arról beszél, hogy a képtár vidéken is rendez egynevezett vándorkiállításokat. „Jelenleg Lippafüreden működik ilyen kiállításunk a Román Népköztársaság legkiválóbb művészeinek reprodukciójából” — mondja lelkesen.

Atmegyünk abba az érdekesnek ígérkező szobába, ahol Baranyai Ferenc, a restaurátor működik.

„Néhány érdekes képet találtak mostanában kutatóink. Van közöttük Barabásnak is egy arcképe. Ezeknek a helyreállításával foglalkozom” — mondja mintegy bevezetésül. Aztán részletesen elmondja hogy Fedorovnak, az európai híró szovjet restaurátor-művésznek a módszere szerint dolgoznak az országban működő „képváltók”. Olyan a mocskos, régi kép, mint a beteg — halljuk. Először megállapítják a „diagnózist”, vagyis a helyreállítás módszerét. Lefényképezik a vásznat eredeti állapotában. (Ezt azért, ha közben baja esne — tudják, hogy milyen is volt. De erre nálunk nem volt példa — mondja Baranyai elvtárs. „Halenyves injekciót is adunk a beteg képnek” — halljuk a mostmár valóban orvosian hangzó magyarázatot. Akkor kap a kép injekciót, ha a festék és a vászon közé másként nem férhet hozzá a restaurátor. Sok mindent megtudunk a képek keletkező dudorokról, tömítéről, a különféle oldatokról. Ha már itt vagyunk, megérdeklődöm, hogy a művészettörténetben hajdan tanult Munkácsy képek elsőtérítésén a legújabb restaurálási technika tud-e segíteni? „Nem, erről nem hallottam semmit” — mondja vezetőnk. Majd elmondja, hogy a nagy művész bitumenes keveréssel festéket használt, hogy színei sötétek, tompítottabbak legyenek. De a Munkácsy képek megmentésének orvosszerét, noha több országban kísérleteznek, még nem találták meg.

Bucszóul megnézzük, amint Baranyai elvtárs egy „beteg” képet kezel. Látogató csoport érkezik. Kis diákok... Ismét Munkácsy nevének hallunk. Megnyugtató érzéssel távoztunk az aradi híres képtárból. Utjúpás szakembereink a legjobb tudásuk szerint őrzik a nép vagyonát és a művészeteket a dolgozók művelésének szolgálatába állították. M. D.

HAIDU ZOLTÁN:

ŐSZI VERS

Ködös felhő ül a napon, borongok a fákkal, mint lakót búcsuztató jecskefészkes udvarjal.

S boronganék még sokáig, mint a régi költők, elbúcsúzom magam mögött a jól emberöltőt!

de a kertem túl, az uton bánatomnak vermet ásnak, akik most feltűnnek; egy asszony s két gyermek.

Harmat, köd és őszi sárga a szememből elvész, agyamat is odahagyja a busult merengés;

hirtelen, mintha a felhőn a napfény átlobban, úgy ömlök az öröm belém, s látom, aki voltam.

A hajdani magamat így látom, ahogy mentem, — anyám drága, jó melegét örömmel a kezemben.

Epp így mentünk, szeptember volt, busuztatók a fecskek, a szívemet kiási gondok, félelmek verdesték.

Szorítottam anyám kezét, jaj, mibe jögzöztem? Rám mosolygott, életam volt abban a mosolyban.

Tul a kerten, ott az uton, most is csak úgy mennek: az az asszony s két oldalán az a két kis gyermek.

Anyám egykori mosolya ott az asszony arcán, s a két gyermek az is olyan mint én voltam — halvány.

Halvány voltam s be sokáig viseltem a sárga, őszi színt, bár, jaj, hogy vágytam egy kis pirosságra.

Félelmeim nem oszlottak, mint a köd a nappal, velem jöttek, elkísérték az iskola padnál.

A kis gondok naggyá nőttek, csak az anyám kedves, bátorító mosolygása simult a szívemhez...

Megy az asszony s két oldalán ott megy a két gyermek, az utolsó fűvén apró, gyöngyöszin harmatcseppek.

az ősz könnye csillog, de már tudom, nem sokáig, jönné, a ködös felhők közül vidám napsugár int.

Nem lesz halvány a két gyermek, mikor megjön délre, a szívünkben készítdők orcájuk festéke.

Nemesak anyuk mosolygása, hazánk ügyéző rdjuk, én és te és mi mindnyájan sorsuk körülálljuk:

Menjetelek csak, gyermekeim, hugom, öcsém, lányom! S már nem csupán ezt a kettőt, de az összeset látom,

ahogy szerle mindenfelé, minden kicsi utcán megindultok a jövőbe, Jancsikám és Julcsám!

Fuss, őszi szél más vidékre, kedvem jól nem oldom a bánatba, hiszen látod van itt egyéb dolgom!

(1949)

Régen, régen történt. A házban: „anya, egy felt, kövér kislány beszélget az udvarra. — Nézd! — kiáltotta. — Nézd! Uj babám van!” —

Es alóajkát fontgskodva sücsörítette: — A legdrágább. A papa vette. A pirosarcu, csipkeruhába öltözött baba ott jéküdt a kárpán. Hideg üvegsemmével, mintha ránnézett volna.

— Szép baba! — sóhajtottam fel esendesen. — Mutasd!

De a kislány összevonulta szemöldökét: — Ne nyulj hozzá!

Százsor és százsor megálltam már a jätékeletek kirakatai előtt. Kicsiny, de igazi szekrények, meg tükrök is, kisbabák, medvebocok — mennyi gyönyörűség! De mennyi!

En is szerettem volna csipkeruhás babákat, szerettem volna iskolát játszani, herékpározni, illatos mézeskalácsot enni. Leültem hát a tornác lépcsőjére és sirni keztem. A keserűség és a magbántódás könnyei voltak ezek.

— Miért sírsz, kislány? — kérdezte vidáman valaki mellettem. — No, nézz csak rám. Így... Kérlek, hagyd a durcáskodást. Babát akarsz? Vessék én neked, Menjünk...

Megijedtem. Ugy tűnt, hogy valaki boldogot játszik velem. De a kedves, szélesvállú, göndörhajú ember csak intett a fejével és aranyszálakhoz hasonló haja tündökölt a napfényben.

ju ember csak intett a fejével és aranyszálakhoz hasonló haja tündökölt a napfényben.

— Menjünk! —

„Hosszu, nehéz neve volt. Afrikán Anufrieovics Panaszjuknak hívták. Magamban Oriásnak neveztem el.

— Te leszel az én Oriásom, jó? — Jól van — egyezett bele. — Ha úgy akarsz, hát legyen Oriás.

Babát vásárolt neked, ahogy ígérté. Mikor bementem az udvarra, kihívtam a háziur kislányait.

— Nekem is van már babám! — Hazudsz, nem is a tiéd! — De az enyém!

— Mutasd! — kérelt irigykedve. — Nem — mondtam nevetve —, ne nyulj hozzá!

Ez a baba volt Oriás első kedvese. Gyermekkorában ő is ardan maradt és megértette a gyermekbántat...

Őriás gyakran jött hozzám. Minden délelőtt kislányommal az udvarra és néztem a järekeiket. Ha észrevettem jóismert alakját, felkiáltottam:

— Oriás, én vagyok!

Cukrot, játékok, mesekalácsot hozott. Megkérdeztem egyszer tőle:

— Mondd, neked is volt kislányod, olyan, mint én?

— Nem Csöpiék, nekem nem volt kislányom. De szomorú gyermekkorom volt. — Boró tenyerét végigsi-

MIHAIL STITELMAN:

ÓRIÁS HEGEDÜJE

mutotta fejemen és így szól: akarsz-e a vendégem lenni?

Es én életemben először vendégségbe mentem. Oriás egy támlátlan székre ültetett. Egy tányérban husos, nedvüds gyümölcsöt tett elem.

— Egyél — mondta. — Egyél, én majd szórakoztatlak.

Odament az ágyához és a takaró alól kis díjhegedűt húzott elő. Kitárta az ablakot és az égbe tekintett. Mély csend volt. Es ekkor megkérdezte:

— Mit játszsok neked? Hallgasd csak figyelmesen. Eljátszom neked az anyá dalt, aki elvesztette gyermekét.

Es a hegedű felsírt. A dal halk volt, nyugtáshoz, zokogáshoz hasonló volt. Ő pedig játszott és énekelte: a kis koporsót a sírba engedték. Egy ember durván lapátja után nyúlt és földet dobott rá. Az anyja a friss halomra esett, haja összehorolódott. Arcát a nedves, hideg földhöz szorította.

Es ekkor eszembe jutott a ház. A háziur lánya, beteg apám, a feledhetetlen sértések. Sirni kezdtem.

— Oriás! Ne folytasd! Elég!

Oriás leengedte hegedűjét, hátra simította haját és elmosolygott:

— Bocssás meg, Csöpi. Most eljátszom neked a hajnalt köszöntő lány dalt.

S a nap ismét felragyogott. Az almaja ágacska az ablakhoz hajoltak, a zöld rétek a tenger zajos partjába olvadtak...

A friss szél az erdei madárkák hangját, patakok csobogását, levelek susogását, szárnycsattogását hozta felénk. A parton egy kékszemű lány ült és énekelte...

— Szép, nagyon szép volt Oriás! — mondtam. — Hány hur van a te hegedűdön?

A hegedűnek csak négy hurja volt, de számtalan éneke. Az Oriás majdnem minden nap játszott nekem...

Nagyon régen, régen történt. S csak azért jutott eszembe, mert ma tértem vissza gyermekkorom városába.

Megtaláltam engem, tápláltak, felneveltek. Visszaadtak arcom piroságot, a boldogságot, az életet. Mindent adtak. Mozdulataim határozottak, kezem erős...

A jötérén forradalmi múzeum van. Amint belátem ide és belétem az első terembe, ereimben valósággal megfűlt a vér. Mi ez?

A puszkák és gépjárművek, zászlók és páncélkoskák mellett, a forradalom harc-óriásai mellett ott ládók egy kis díjhegedűt...

— Csodálkozok? — kérte a múzeum munkatársa.

— Csodálkozom — feleltem. — Ti sem értitek? — teszi fel a kérdést a mellettem álló gyermekeknek.

— Mi sem értjük — felelték mosolygva.

A polgárháború éveiben történt. A partizán osztagba egy göndörhajú, szélesvállú ember jelentkezett. Így szólt a parancsnokhoz: Vegyetek magatok közé! „On bolsevik? A vörösök mellett?” — kérdezte a parancsnok. „En a bánat ellen vagyok” — felelte az ember. — „Eveken keresztül barangoltam, hogy megtaláljam az igazságot. Tudni akarom, hol van. Miért sirnak a gyermekek? Miért ösziúnek meg a lányok és miért köhögnek vért a fiatalok? Mos: már tudom. Adjatok jegyvet!”

Napokon át gyalogolt az osztag az izzó, víztelen sztyeppén. Nagyon nehéz volt menni. Sokan levetették puskájukat és övükhöz kötve vonszolták maguk után a földön. Előttük meg az ellenség, a harc. Es ekkor kilépett a sorból a göndörhajú, szélesvállú ember.

— Elfáradtatok? — kérdezte. — Phenijetek meg, barátaim. Eljátszom nektek az anyá dalt, aki elvesztette gyermekét?

Játszott. A harcosok hallgalták. Hiszen mindnyájuknak volt anyja, felesége, vagy nővére... Mindenki elvesztett már egy-egy hozzátartozót, egy drágt.

„A dal még nem hallgatóit el, de a harcosok már jeldáltak. Poros kezükbe vették puskáikat. Némán haladtak előre. Eldobták tiszteiket. Tizenöt verszet szaladtak, tizenöt-ször mentek támadásra.

— Ismerem őt, ismerem őt, a hegedűst! — kiáltottam. — Mondja csak, él még?

— Igen. De ebben a harcban golyó roncsolta szét egyik kezét. — Hol van most?

— Most? Lenn a harmadik ajtó mögött, jobbra, a folyosón. Kérje a múzeum igazgatóját!

Elrohantam. Kopogtatás nélkül nyitítottam ki az ajtó.

— Oriás! — kiáltottam. — Oriás, én vagyok!

Az ősz ember jeldült asztala melől és csodálkozás nélkül így szólt: — Nagyszerű, Csöpi. Régen kellett volna találkoznunk!

Csak néztünk egymás szemébe. Aztán hozzáléptem. Kezem a vállára tettem.

— Oriás, Oriás. Soha nem játszhatót el többé a hajnalt köszöntő lány dalt.

— Fel a fejjel! — válaszolta Oriás. — Fel a fejjel. Megtanulod és magad játszod el majd nekem ezt a dalt. Eljátszod?

Ekkor Oriás balkezevel erősen megszorította a kezemet. — Meg lehet áru golyóval a muzsikát? Nem! Nem hallgat el a dal!

Fordította: Kilin Sándor

A termelékenység növelésének kérdése a December 30 gyárban

A párt arra tanít, hogy a tervszűz gazdaság feltételei között a munkatermelékenység szüntelen növelése fontos tényező a termelési terv teljesítése és az önköltségi ár csökkentése szempontjából. A termelés és a munkatermelékenység növelése alapján pártunk és kormányunk számos intézkedést hozott, amelyek a dolgozók életszinvének szüntelen növelését eredményezték.

A December 30 textilgyár munkaközössége tevékenyen harcol, hogy gyakorlatba ültesse pártunk utmutatásait. Bizonyítja ezt is, hogy az elmúlt 8 hónap alatt kimagasló termelési eredményeket ért el a munkatermelékenység növelése, a dolgozók szakmai képzése terén. Az elmúlt 8 hónap alatt ugyanis a munkatermelékenység 5,7 százalékkal növekedett a múlt év hasonló időszakához viszonyítva.

Annak érdekében, hogy szemléltessük, mit jelent a December 30 gyárban a munkatermelékenység növekedése, a következő adatokat soroljuk fel: A fonóban például a termelékenység emelése azt jelenti, hogy évente több, mint 50.000 kiló gyapopot lehet gyártani tervén felül, amelyből mintegy 400 ezer méter textilrút készíthető. A munkatermelékenység növelése a szövődben és a befejező osztályon azt eredményezi, hogy évente több, mint 250 ezer méter textilrút gyárthatunk, amelyből mintegy 75 ezer női ruha készíthető el. Még számos példát sorolhatnánk fel, amelyek világosan igazolják a munkatermelékenység szüntelen növelésének fontosságát.

A munkatermelékenység szüntelen növelésének kérdése állandóan foglalkoztatja a December 30 gyár pártbizottságát. A munkaterv alapján időközönként elemazzük a termelékenység növelésének kérdését, ugyanakkor irányítjuk az üzemszervezők tevékenységét az alapszervezetek, hogy foglalkozzanak ezzel a fontos problémával. Ily módon az üzemszervezők alapszervezeti beáramlása foglalkoznak a termelékenység növelésének, az új technika bevezetésének, a fejlett munkamódszerek alkalmazásának, a dolgozók szakmai képzésének kérdéseivel. Így például az év május 19-én a fonoda A-váltásánál nyit alapszervezeti gyűlésen, amelyen résztvettek a pártokivüli aktív tagjai. IMSZ tagok, elismert szakemberek, akik az intézkedéseket, amelyek fogantatására szükségessé mutatkozott a termelés és a munkatermelékenység állandó növelése szempontjából. Ez alkalommal a munkások és technikusok részéről, számos értékes javaslat hangzott el, amelyek gyakorlatba ültetésével jelentősen növekedett a termelés és a termelékenység. Az ő javaslatok alkalmazása eredményeként például növekedett az orsók forgási sebessége. Ez a termelékenység 3 százalékos emelkedését eredményezte.

Hasonló intézkedéseket fogantatott a többi üzemszervező alapszervezet is. A szövődben például a pártalapszervezet közösen irányította, a fővárosi Industria Bumbacului textilgyár munkaközösségének felhívására, a dolgozók akcióit indították, amelyek célja a termelékenység 10 százalékos növelése.

De nemcsak az említett üzemszervezők, hanem a befejező és a többi üzemszervező pártalapszervezete is eredményesen foglalkozik a munkatermelékenység szüntelen növelésének problémájával. A pártalapszervezetek eredményes tevékenységét igazolja az is, hogy a December 30 textilgyár ebben az évben minden hónapban teljesítette mind az össztermelési, mind pedig a választéktervet. Ehhez nagymértékben hozzájárult az is, hogy a gyár dolgozói közül számosan alkalmazták munkájukban a fejlett módszereket. A fonóban például 699, a szövődben pedig 1054 munkás alkalmazza Kovaljov, Csutkin,

Iliev és Vlaszov szovjet módszereket. Az élenjáró munkamódszerek alkalmazásának eredményeként a gyár dolgozói közül összesen 672-en nyerték el a megismerendő élmunkás címet. Többek közt megemlítjük Csipai Máriát, Tirsin Sidiát, Matei Rozáliát és Gherman Gheorghe fonókat, akik hónapról-hónapra rendszeresen tulszárnyalják termelési tervüket. A szövők közül is sokan a termelésben elért nagy sikerükért nyerték el a megismerendő élmunkás címet. Ezek közé sorolhatjuk Muresan Elenát, aki az elmúlt 8 hónap alatt 1070 méter tervén felüli textilrút gyártott. Hasonló teljesítéssel tünt ki Dumele Anna, Piszter Magda és még sokan mások.

Az eddigi termelési sikerek világosan igazolják, hogyha az alapszervezetek nyit gyűléseken vitatják meg a termelékenység növelésének lehetőségeit, akkor a várt eredmények sem maradhatnak el. Eppen ezért a gyár pártbizottsága továbbra is elsődrendű feladatának tekintti, behatárolva foglalkozni az üzemszervezők tevékenységét alapszervezetek irányításával. Ugyanakkor nem tesszük szem elől a munkatermelékenység szüntelen növelésének kérdését sem.

Komlódi László

Az állatállomány növeléséről

A kollektív gazdaságban visszhangra talált a konstarcai tanácskozás határozata, amely az állatállomány növelését jelöli meg. A Petőfi Sándor kollektív gazdaság az állatállomány bővítésében komoly akadályokkal küzdött, hiányoztak a megfelelő ökl, istálló. Eppen ezért a gazdaságban először is az ilyen természetű akadályok megszüntetésére törekedtek. Így nemrég befejezték a sertésórák építését, ahol 40 anyasertést helyezhettek el. Ugyancsak a közel múltban készült el a fiáztató is, ahol 400 malac gondozása vált lehetővé.

A konstarcai tanácskozás óta eltelt időszakban jelentősen megnövekedett a gazdaság állatállománya. Mig ez év elején a gazdaság tulajdonában mindössze 20 szarvasmarha, 10 anyasertés, 60 hizó volt, addig a tanácskozás szellemében kifejtett munka eredményeként ma már 40 szarvasmarhát, 40 anyasertést, 80 hizót és 120 süldőt mondhat magának a gazdaság. A állomány is megnövekedett, 40 helyett ma már 60 lóva van a gazdaságban.

ságnak. Megjegyzendő, hogy a kollektív gazdaság tervei között szerepel a szarvasok tenyésztése is, amit természetesen a megfelelő ökl felépítése előz meg.

A gazdaság mindezekben kívül szerződést kötött az állammal 30 sertés, 4 egyéves borjú, valamint 1 negy éves borjú hízatalására. Ezeknek a kötelezettségeknek már eleget tettek. A továbbiak során 10 szarvasmarhát és 40 sertést hizaltak, ugyancsak az állammal kötött szerződés értelmében.

A pártszervezetek munkájának további megjavításáért!

(Folytatás az első oldalról.)

A beszámoló első sorban ki kell tennie, hogy az alapszervezet miként teljesítette a párt és kormány határozatából reá háruló feladatokat, saját határozatait és milyen eredményeket ért el a dolgozóknak a termelési terv teljesítéséért való mozgósításában. Eleméznie kell, milyen intézkedéseket hozott az alapszervezet a párt sorainak megerősítéséért, hogyan mélyítette el kapcsolatait a tömegekkel, hogyan segítette a párttagok, tagjelöltek és pártokivüli aktív politikai és ideológiai nevelését. Azért szükséges, hogy a jelentést a bíráló és önbíráló szellemében készítsék el, hogy ezáltal a párttagok is bátor bírálatokkal járuljanak hozzá a közgyűlés sikeréhez. Az alapszervezetek bíráinak jelentéséből ki kell tűnnie az is, hogyan foglalkoztak az IMSZ és a többi tömegszervezet irányításával, ellenőrzésével és nem utolsósorban a tömegek nevelésének kérdésével. Fel kell tenni a kérdést, hogy miként igyekeznek a párttagok, tagjelöltek gyarapítani politikai és ideológiai ismereteiket.

A pártmunkában szerzett eddigi tapasztalatok igazolják, hogy egyes alapszervezeti bírók főleg ott, ahol sok párttag van, nem fogták el kellőképpen valamennyi párttag és tagjelölt tevékenységét. Ennek következtében többen nem vett feladatokat, passzivitásból, vagy tartózkodásból nem vettek részt az alapszervezeti gyűléseken felvetett kérdések megvitatásában. Ily módon a bírók nem ismerhették az összes párttagok, tagjelöltek politikai és ideológiai felkészültségét. A pártmunka megjavítása

Aki időben akar értesülni a testnevelés és a sport különböző eseményeiről, fizessen elő az 1959-es évi a sportkérdésekkel foglalkozó sajtótermékre. Előfizetéseket elfogadják a postahivatalok, a lapkiosztók, postások, valamint az intézmények és vállalatok önkéntes sajtóterjesztői.

érdekében városunk gyáraiban és üzemeiben tevékenykedő alapszervezetek mellett több, mint 200 pártcsoportot létesítettek, amelyekben a párttagok, tagjelöltek eredményesebb munkát végezhetnek majd.

Minden kommunistának tudnia kell, hogy a választásoknak célja a pártszervezetek további munkájának megjavítása. Eppen ezért szükséges, hogy az új bírókba olyan kommunistákat válasszanak be, akik oda-oda munkájukkal kiérdemelték a dolgozók bizalmát, szeretetét és tekintélyt rendelkeznek. Ha a választások alkalmával ilyen módon tájékozódunk és valóban a legfeljebb elvárásokat választjuk be az új bírókba, akkor az elkövetkező időszakban a pártmunka még eredményesebb, még átfogóbb lesz.

Vasárnap, október 5.

BUKAREST I. 6.00: Román népzene. 6.40: Dalok. 6.55: Reggeli hangverseny. 7.00: Román népdalok. 8.00: Gyermekrádió műsora. 8.15: Fuvószena. 8.30: Zenés fejtor. 9.00: Rádió gyermekszínház. 10.00: Hang- lemez műsor. 10.20: Zenekari művek. 10.50: Dalok. 11.10: Német költők verseiből. 11.17: Operett-musztika. 11.55: Népdal feldolgozások. 13.15: Könyvzene. 14.00: Mindenről mindenkinek. 14.35: A román rádió népi zenekarának műsora. 15.05: Könyvzene. 16.10: Hang- lemez műsor. 19.05: Könyvzene. 19.35: Román népzene. 20.15: Rádió színház. 22.00: Hírek. sport. 22.30: Táncczene. 23.52: Hírek.

BUKAREST II. 7.00: Dallal, tánc- cal az országban. 7.40: Fuvószena. 8.00: Szórakoztató zene. 8.20: Irodalmi műsor. 8.30: Román népzene. 9.00: Reggeli hangverseny. 9.30: Könyvzene. 10.15: Dalok. 10.30: Olténiai népdalok. 10.50: Hangverseny közvetítés. 12.20: Esztrád hangverseny. 13.15: Zongoraművek. 13.35: Román népdalok. 14.15: Kamarazene. 14.45: Könyvzene. 15.05: Régi román népdalok. 15.30: Zenekari művek. 16.00: Itt Moszkva beszél! 16.30: Könyvze-

ne. 16.45: Máramaros népdalok. 17.00: Irok a mikrofon előtt. 17.10: Román kórusművek. 17.40: Esztrád hangverseny. 18.30: A német zenét hét műsorából. 19.00: Kiváló előadó művészek műsora. 19.30: Könyvzene. 20.05: Román népzene. 20.35: Táncczene. 21.45: Vidám irodalmi műsor. 21.55: Táncczene. 22.30: Operett musztika. 23.00: Hírek, sport. 23.10: Szimfonikus művek.

Hétfő, október 6.

BUKAREST I. 6.00: Hírek. 6.15: Román népzene. 6.45: Jó reggelt gyerekek. 7.00: Hírek, sport. 7.15: Reggeli hangverseny. 8.00: Román népdalok. 8.30: Szimfonikus hangverseny. 9.15: Harmonika-számok. 10.00: Opera közvetítés. 12.30: Román könyvzene. 13.05: Román népzene. 13.30: Sportdalok. 14.00: Könyvzene. 14.45: Népzene. 15.05: Román kórusművek. 15.35: Esztrád hangverseny. 16.25: Népek dalaiból. 18.00: A német zenét hét műsorából. 18.45: Könyvzene. 19.05: Szimfonikus zene. 20.15: Hang- lemez műsor. 21.00: Közvetítés a budapesti Bartók-fesztiválról. 23.15: Pj hangverseny. 23.52: Hírek.

A pártoktatási év megnyitása előtt

Az új pártoktatási év megnyitására külsőben megfelelő előkészületek folynak az ARTEX szabóipari termelőszövetkezetben. A propagandisták felkészülten kezdenek munkájukhoz.

Az új pártoktatási évre az ARTEX szövetkezetben 81 párttag, tagjelölt és a pártokivüli aktív tagjai jelentkeztek, hogy a Román Munkáspárt történetét és az RMP Szervezeti Szabályzatát tanulmányozó körököt látogassák. A propagandisták igyekeznek olyan módszereket alkalmazni és a hallgatóknak olyan jegyzetelési módszereket ajánlani, amelyek meghozzák a kívánt eredményeket.

Piti Péter,
az ARTEX termelőszövetkezet
pártalapszervezetének tagja

23.900 tonna acél
terven felül

A vajdahunyadi fémipari kombinát főbb részlegei számtevő eredményekkel zárták szeptember hónapot.

Ez annak köszönhető, hogy eredményesen alkalmazták a munkások kezdeményezését a fémtermelés növelésére. Az 1. számú Siemens-Martin részleg acélöntői például az év első kilenc hónapjában 23.900 tonna acélt termeltek tervén felül.

Befejezték a kécsa-zsombolyai csatorna hálózatot

A kécsa-zsombolyai talajjavítási munkatelepen október 2-án befejezték a fő- és mellécsatornák medrének kiásását több, mint 80 kilométer hosszúságban. A medrek áásához több, mint 170.000 dolgozó járult hozzá önkéntes munkával, köztük 28.500 a temesvári vállalatokból és intézményekből. A Temesvár és Zsombolya rajoni dolgozók önkéntes munkájukkal több, mint 3.000.000 lej takarítottak meg az államnak. E csatornák befejezésével már az összes több, mint 11.000 hektár mentesül az árvíz veszélyétől.

A zimándközi kollektív gazdaságban

A zimándközi I. Rang- ghet kollektív gazdaságban 150 család dolgozik a szarvasok tenyésztése is, amit természetesen a megfelelő ökl felépítése előz meg.

A gazdaság mindezekben kívül szerződést kötött az állammal 30 sertés, 4 egyéves borjú, valamint 1 negy éves borjú hízatalására. Ezeknek a kötelezettségeknek már eleget tettek. A továbbiak során 10 szarvasmarhát és 40 sertést hizaltak, ugyancsak az állammal kötött szerződés értelmében.

A növénytermesztéssel kapcsolatosan a zimándközi kollektív gazdaság tagjai foglalkoztak a kalászok és az ipari növények, valamint a füzélék- és zöldeglélek termesztésével. A felsorolt növények termesztésének eredményeképpen növekedett a kollektív gazdaság jövedelme.

A kertnövényekből származó jövedelm például 50 ezer lej volt ez évben.

Megállapíthatjuk, hogy bár ez szép eredmény, mégis fokozottabb és szakszerűbb munkával növelni lehetne a zöldeglélek és füzélék felületéből származó jövedelmet. Ugyan- is a város közelsége ezekben a termékeknek az értékesítését nagy- mértékben megkönnyíti.

A kalászoknál is értek el eredményeket, ezt az 1240 kilós hektárkénti búzatermés bizonyítja. De szükség- ges, hogy a kalászoknál is nagyobb gondot fordítsanak a különböző munkálatok szakszerű elvégzésére azért, hogy a jövő évi termésük még jobb legyen. Ez megköveteli a munka még jobb megszervezését és a gépjárművel való együttműködés kisé- lyítését.

A kétségtelen sikerek mellett kitűnik az is, hogy az állattenyésztés fejlesztése bizony lassú ütemben halad. Mindössze a juhok száma (163) közelíti meg az előirányzatot. Terve- be vetjük, hogy a megélvő 9 fejűsheh- mellé még tízegegyet vásárolnak. Ez gaon- ban csak terv maradt, éppen úgy, mint az

anyakocák és a hizók számának növelése is. Előirányzatuk ugyanis 100 darab ennél al- talajajnd, de mindössze 51 hizóval rendel- keznek.

A zimándközi kol- lektívisták is belátták, hogy gazdaságuk na- gyobb ütemű fejleszté- séhez elengedhetetle- nül szükséges a közva- gyon gyarapítása. Ep- pen ezért az állóalapra a pénzügynevelés 10 százalékát, valamint 3000 kiló búzát irá- nyoztak elő. A közel- múltban a különböző szállítások elvégzésé- re tehergépkocsit vásá- roltak. A most építendő istálló is növelik majd a gazdaság va- gyonát.

Ez évben az előleg- osztás során a pénz- összeget kiűl három kiló búzát osztottak munkanaponként.

A zimándközi kol- lektív gazdaság tovb- bi felújározatához a vezetotandó és a tagság odaadó, lelkes munkája szükséges. H. E.

Szüretelnek a hegyalján

ÉDESASZÓLÓ

VASÁRNAPI MŰSOR

A vasárnapi aradi sportmüsorban két labdarúgó mérkőzés és egy asztalitenisz csapatverseny szerepel. Részletes műsor a következő: LABDARUGAS: Aradi CFR—Nagyvárad SK B) osztályú mérkőzés a CFR stadionban délelőtt fél 11 órai kezdettel.

Aradi UTA—Bukaresti Dinamo A) osztályú mérkőzés az UTA stadionban délután 4 órai kezdettel. ASZTALITENISZ: Aradi Voimia—Bukaresti Progresul csapatbajnoki verseny délelőtt fél 11 órakor a Merly klubban (Eminescu utca).

A Bukaresti Dinamo összeállítás

Az UTA vasárnapi ellenfele a Bukaresti Dinamo, a bajnokságban vezető csapat igen jó játékerőt képvisel. Az UTA elleni valószínű össze-

állítás a következő: Utu — Popa, Motroc, Panait II — Al. Vasile, Nunweiler — Bükös, Szakács I, Ene I, Dragomir, Suru.

Néhány sorban

A labdarúgó bajnokságok Európa Kupa mérkőzéseinek során hétközben több találkozás volt. Budapestén az MTK 3:0 arányban győzte le a Bytoni Polonia csapatát. A győztes gólokát Patotás (2) és Molnár szereztek.

A Párizsban lejátszott Franciaország—Görögország országok kö-

zötti válogatott mérkőzést a francia 7:1 arányban nyert meg.

A magyar válogatott vasárnap Zágrábban Jugoszlávia válogatott csapatával mérkőzik. A csapatot a következő keretből állítják össze: Bakó, Török, Kárpáti, Sipos, Márai, Sárosi, Bundzsák, Berendi, Bozsik, Budai, Sándor, Göröcs, Kovács, Tichy, Bencsik.

SAKK

Az utolsó forduló előtt

Az országos sakkbajnokság zónaközi középdöntőjének mérkőzéseit érdekes küzdelmek hozták. Az utolsó fordulót vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel játszzák le a kereskedelmi iskola disztermében. Az utolsó forduló előtt az élcsoportban a sorrend a következő: 1. Raduloi 9 és fél, 2. Breazu 9, 3. Tocanifa 7 (2), 4. Pártos 7 (1), 5. János 7, 6. Halic 7. A zárójelben közölt számok a félbeszakadt játszmák számát jelölik.

Az utolsó forduló legérdekesebb mérkőzése a továbbjutás szempontjából a Grozeacu—Pártos találkozó lesz. Ugyancsak érdekesnek ígérkezik a János—Radulescu játszma. János ugyanis győzelme esetén megszerzi a mesterjelölt címet.

KÖZLEMÉNYEK

Keresse fel az „ARTEX” mérték nélküli ruha osztályát

Köztársaság útja 94.
ahol a következő ruházati cikkek állnak a vevők rendelkezésére:

Női kosztümök, ösz, téli és esőkabátok a legújabb divat szerint
Férfi öltönyök, ösz, téli és esőkabátok nagy választékban
Füu öltönyök rövid és hosszú nadrággal, valamint füu — leányka téli és esőkabátok
Férfi ingek és pizsmák

A női kalap osztályhozott anyagból is vállalja divatos kalapok készítését

VÁLLALJUK

mindenféle köztösvött oikk készítését saját és hozott gypju, pamut stb. fonalból az alábbi rendelő helyeken
Eminescu utca 19 szám
I. C. Frimu utca 17 szám
I. Pintilie 1 szám
„Ardéanea” kisipari termelőszövetkezet

A TARTOMANYI MUZEUM

közi, hogy G. B. Piranesi (1720—1778) grafikus kiállítás, a képtár, az 1848—49-es forradalmi muzeum és a régészeti muzeum megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10—13, délután 4—7 óra között.

Állami Biztosítások Közigazgatása

ERTESITES. Az életbiztosításoknak 1958. szeptember 30-án megejtett törlesztéses huzásán a következő betűösszetételek jöltek ki: RJM, FON, JEM, PZV, PPI, EIZ, PJF, WXL
Az október havi törlesztéses huzást 1958. október 31-én tartjuk meg.
Fizesse ki idejében biztosítási díját, hogy ezen a huzáson is részt vehessen.

Nagygyűlés Kabultban K. J. Vorosilov látogatása alkalmából

KABUL. (Agerpres). A TASZSZ jelenti:

Afganisztán fővárosának lakossága október 3-án nagygyűlést tartott a Gazi stadionban K. J. Vorosilovnak, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnöksége elnökének és a kíséretében lévő személyiségeknek afganisztáni látogatása alkalmából. A stadionban mintegy harmincezer ember gyűlt össze. Népesség volt jelen a stadion körül is.

A nagygyűlést Muhammed Daud, Afganisztán miniszterelnöke nyitotta meg. Beszédében a többi között kiemelte, hogy K. J. Vorosilov és a kíséretében lévő személyiségek szíves látogatása még inkább meggyalorítja Afganisztán és a Szovjetunió népeinek baráti kapcsolatát és kölcsönös megértését.

K. J. Vorosilov válaszbeszédében köszönetet mondott azért a szívvel fogadtatásért, amelyben a szovjet

küldöttséget Afganisztán fővárosában részesítették. A szovjet-afgán barátságra utalva K. J. Vorosilov hangsúlyozta, hogy a Szovjetunió nagyra értékeli az Afganisztánnal fennálló baráti és jószomszédi kapcsolatát és büszke rájuk.

K. J. Vorosilov ezután foglalkozott az amerikai imperialisták által a Távol-Keleten előidézett rendkívül feszült helyzettel. „Az e térségben kialakult feszültség egyetlen oka az — mondotta, — hogy az USA megkaparintotta Tajván ösregi kínai területét és megszállt több más kínai szigetet, ahol ágyúinak védelme alá helyezte a kínai nép által kiűzött csangkajsekták klíkket és bátorítja a klíkk provokációit a Kínai Népköztársaság ellen.

Az amerikai imperialisták jelentős katonai erőket és atomfegyverrel ellátott csapatokat összpontosítottak Kína békés partvidékének közelében.

A Szovjetunió, hűen a Kínai Népköztársaság iránti barátságához és szövetségéhez, komolyan figyelemmel kíséri az USA-t a népi Kína partvidékének közelében folytatott provokációival kapcsolatban. A Szovjetunió kijelentette, hogy a Kínai Népköztársaság elleni támadás, ugyanakkor támadás a Szovjetunió ellen is. Mi mindent el fogunk követni, hogy a népi Kínával együtt megvédjük államaink biztonságát.

A szovjet küldöttség találkozója az afgán főváros lakosságával az

afgán-szovjet barátság nagyszerű megnyilatkozása volt.

Muhammed Daud, Afganisztán miniszterelnöke ugyanaznap este nagy-szabású fogadást adott K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnöksége elnökének tiszteletére.

K. J. Vorosilov, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnöksége elnöke és a kíséretében lévő személyek október 3-án meglátogatták a szovjet szakemberek segítségével épülő bagrati repülőter munkatereit.

A koreai nép felháborodással figyeli a csangkajsekták újabb provokációit

FENJAN. (Agerpres.)

A koreai nép, valamennyi békeszerető néppel együtt, mélyeséges felháborodással fejezi ki amiatt, hogy

a csangkajsekták klíkk az amerikai agresszorok tanácsára távvezénylésű lövedékeket használ a Kínai Népköztársaság ellen irányuló provokációs akciói során.

Utalva a Kínai Népköztársaság Honvédelmi Minisztériuma szóvivőjének arra a nyilatkozatára, hogy a kínai felszabadító néphadseregnek elhatározott szándéka visszavágni a provokációra, a lap hangsúlyozza, hogy a koreai nép teljes mértékben támogatja a kínai nép határozott magatartását.

Ismételt követeljük, — írja a lap — hogy haladéktalanul vonják vissza az amerikai csapatokat a Tajván-szoros vidékéről.

A nyugatnémet és a francia kormány egyezséget kötött az atomfegyver-gyártás megszervezéséről Franciaországban

BONN. (Agerpres.)

A Bonnbani megjelölt Parlamentarischer Pressedienst, — a parlament közlönye, amely egyébként igen közel áll Németország Szociáldemokrata Pártjához, — arról számol be, hogy a nyugat-német és a francia kormány egyezményt kötött az atomfegyver-gyártás Franciaországban történő megszervezéséről.

A parlament közlönye ezt a hírt a Keresztény Demokrata Unió hivatalos lapjából, a Politisch-Soziale Korrespondenz-ből vette át, amely beszámolt von Brentano nyugat-német és Couve de Murville francia külügyminiszter erre vonatkozó tárgyalásairól és nyilatkozatáról, hogy „Brentano helyeselte Franciaországnak azt az óhaját, hogy maga gyárthasson atombombát.” Brentano egyúttal azt az igen jellemző megjegyzést is tette, hogy Franciaország a saját gyártmá-

nyu atombombák birtokában „Németország (már mint Nyugat-Németország — Szerk. megj.) és Európa érdekeinek képviselőjévé” válik.

A bonni parlament közlönye emlékeztet arra, hogy Adenauer kancellár de Gaulle-al való találkozására után tartott bonni sajtóértekezletén olyan benyomást akart keltetni, mintha a maga részéről ellenezné az atomfegyver gyártó államok kibővítését. „A két külügyminiszter tanácskozásáról kiadott hír — írja a közlöny — kétséget sem tesz, hogy Adenauer ösztönösen nyilatkozott volna de Gaulle-al való találkozásáról.”

„Bonni politikai körök véleménye szerint — írja belejezéstül a parlament közlönye — ez a hír találgatásokra ad okot MacMillan angol miniszterelnök külsőben álló bonni látogatásával kapcsolatban. Nincs kizárva, hogy Londont bevonják a Pá-

Szovjet tudós az űrhajózás nagy kilátásairól

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ Borisz Kukarkin professzor, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája csillagászati tanácsának elnöke kijelentette, hogy a közeljövőben mesterséges holdak segítségével rendszeres csillagászati megfigyeléseket lehet majd végezni.

Az űrhajózás — hangsúlyozta a többi között Kukarkin professzor — lehetőséget nyújt majd arra, hogy kibővítsük ismereteinket az atomról és az atom részéről. Lehetsé-

ges, hogy a csillagok és a Nap belsejében számunkra teljesen ismeretlen, a magfűzéstől és a maghasadástól különböző folyamatok mennek végbe. Mindenek előtt tanulmányozni kell az egyes csillagokon végbemenő különös robbanásokat. Ehhez esetleg több évtizedre lesz szükség.

Kukarkin professzor véleménye szerint a jövőben redlős lehetőségek nyílnak majd a nagy sűrűségű csillagok természetének meghatározására.

Az ENSZ Közgyűlés ülészaka

Nash ujjeländi külügyminiszter kérte a nukleáris fegyverekisérletek megszüntetését

NEW YORK. (Agerpres). — A TASZSZ jelenti: Az ENSZ közgyűlése október 3-i, délutáni ülésén az általános politikai vita során Ujjeländ és Spanyolország képviselői szólaltak fel.

Nash, Ujjeländ külügyminisztere főleg a leszerelés kérdéseivel foglalkozott, kiemelve, hogy a kérdés pozitív megoldásától függ „az egész emberiség biztonsága”. Nash ugyan kérte, hogy a leszerelés rendezésének első lépéseként egyezzenek meg a nukleáris fegyverekisérletek megszüntetésére vonatkozóan, mégis az ujjeländi külügyminiszter nagy egészében az USA álláspontját támogatta.

Franco Spanyolországának képviselője felszólalásban utolra rágalmakkal illette a szocialista országokat, viszont a spanyolországi fasiszta rendszert „nyugati típusú igazi demokráciának” nevezte.

Afganisztán szilárdan kitart pozitív semlegességi politikája mellett

KAIRO. (Agerpres.)

Afganisztán kairói nagykövete nyilatkozatot tett közbe, amelyben határozottan visszautasítja azokat a híreket, hogy Afganisztán, Pakisztán és Törökország tárgyalásokat folytatna volna egy katonai szövetség megkötéséről a bagdadi paktum helyettesítése érdekében. Mint a nyilatkozat leszögezi, Afganisztán kormányának világosan kifejezte, hogy továbbra is pozitív semlegességi politikát szándékszik folytatni.

Amerikai politikusok elégedettek az USA távol-keleti politikájával

WASHINGTON. (Agerpres.)

Az amerikai politikusok továbbra is bírálják az USA távol-keleti kalandorpolitikáját. Stevenson, volt elnökjelölt kijelentette: az USA kormányának világosan le kellene szögeznie, hogy az Egyesült Államok nem támogatja és nem is szándékozik támogatni a csangkajsekták ambícióit. A partment szigetekkel kapcsolatban Stevenson hangsúlyozta, hogy azok a történelmi folyamán mindig Kínához tartoztak, tehát viszsza kell őket adni.

A képviselőkamara többségének vezetője, McComark, teljes bizalmatlanságot fejezte ki az amerikai kormány politikájával illetően. „Nem

tudom milyen külpolitikát folytat az Eisenhower kormány — mondotta McComark — pedig abban a beosztásban, amelyben dolgozom, illene, hogy közöljék velem. Ha őszintén akarok lenni, meg kell mondanom, hogy véleményem szerint, még Eisenhower és Dulles sincsenek tisztában ezzel.”

A New York Times közli Herber Lehman volt amerikai szenátor levelet, aki a többi között ezeket írja: Közismert tény, hogy Kijó és Malsu szigeteit az Amoy és Fucseu kínai kikötőkbe befutó hajók elleni támadások támaszpontjaként használják fel és ezeken a szigetek

szervezik a szárazföldi Kína elleni kénkedéseket.”

Lehman hangsúlyozza, hogy a „Kommunista Kína elleni szüntelen provokáció támogatása veszélyezteti az amerikai érdekeket” és kéri, hogy Csang Kaj-sek-et ne tartsák továbbra is a „távol-keleti amerikai politika és érdekek exponensének.”

A brit csapatok újabb kegyetlenkedései Ciprusban

NIKOZIA. (Agerpres.)

Az angol kolonialista csapatok pentekről-szombatra virradó éjél ismét erőszakhoz folyamodtak a ciprusi lakossággal szemben. Famagusztia városában és a környéken több, mint ezer személyt letartóztattak. Mint a France Presse az esetlül kapcsolatban megállapítja, a letartóztatott személyek közül mintegy háromszázat körházba kellett szállítani, olyan súlyosan bántalmazták őket az angol katonák. Egész sor alkalmi börtönt kellett rögtönözni, hogy elhelyezhessék a letartóztatott ifjak százait. A letartóztatottak között igen sok nő is van.

Famagusztia polgármestere táviratban tiltakozott Ciprus angol kor-

mányozójánál a brit csapatok kegyetlenkedései ellen.

A ciprusi hazafiak a sziget összes városában röpcédulákat terjesztettek, amelyekben hangsúlyozták, hogy míg a Ciprus önrendelkezési jogáért harcoló hazafiak — tiszteletben tartva a partizánháború szabályait — csak katonákat és ellenséges ügynököket támadnak meg, a brit hatóságok kegyetlen megtorló intézkedéseket hoznak, ültetnek, megsebesítenek és legyilkolják a polgári személyeket.

Görögország harmadik legnagyobb pártja, a liberális párt penteken közleményt adott ki, amelyben követeli a jelenlegi görög kormány lemondását és olyan új kormány megalakítását, amely szilárdan harcol Ciprus önrendelkezési jogáért.

EGY NAP A KÜLPOLITIKÁBAN

Az elmúlt hét gazdag volt jelentős külpolitikai eseményekben. Ezek alaposabb elemzése messze meghaladná egy hétfői külpolitikai kommentár szűke szabott keretét, ezért csupán arra szorítkozhatunk, hogy az események közül a legfontosabbakról, időrendi sorrendben beszámoljunk.

A franciaországi népszavazás

eredményei a hétfői nap folyamán váltak ismeretessé. A népszavazást — melyet, mint ismeretes, a de Gaulle féle alkotmánytervezet elfogadásával kapcsolatban tartottak — a francia szélsőjobboldali körök, a nagy-burzsoázia és a kezükben lévő egész államhatalom és hadsereg széleskörű propagandás akciója és megfélemlítése előzték meg. A népszavazással kapcsolatos referendum „előkészületei” közé tartozott a francia szocialista párt jobboldali vezetőségének séggyentelen csatlakozása a demokratikus szabadságjogok eltörlesztését célzó de Gaulle féle alkotmánytervezet népszavazás, csoportjához.

Ilyen körülmények után nem volt túlságos meglepetés, hogy a francia szavazók többsége — szándékosan irtunk szavazót, hiszen a választásra jogosultaknak még a hivatalos adatok szerinti 85 százaléka sem élt szavazati jogával — IGEN-nel szavazott. Nem is történtek ezek más-ként az alkotmány érdekében kifejtett nagyszabású félrevezető propaganda, a jobboldali szociáldemokraták árulása és a hadsereg és karhatalom fenyegetése közepette.

Az a közel ötmillió francia azonban, aki NEM-et mondott a de Gaulle féle alkotmánytervezetre, igazolja, hogy a francia népben vannak olyan redlős erők, melyek képesek gátolni a személyi diktatúra mögött felbukkanó fasizmus fenyegetésének. A Francia Kommunista Párt által vezetett francia munkádszövetség nem adja fel a harcot és tovább küzd a demokratikus szabadságjogokért, a fasizmus uralomra jutásának megakadályozásáért.

A franciaországi népszavazásnak azonban volt egy határozottan pozitív következménye is. Egyhangúlag kúndott NEM-re alapján Francia Guinea elnyerte azt a jogot, hogy kioldja a francia gyarmatbirodalom keretét közül és önálló államként tevékenykedjék természeti kincseiben gazdag, de a kultúra és civilizáció dalaiban eddig — a gyarmattartók „jóvillából” — alig részesült lakossága életének demokratikus alapokon való megszervezéséért. Október 2-án már ünnepélyesen ki is kiáltották Guinea Köztársaság függetlenségét, megalakult Afrika kilencedik független államának kormánya.

A franciaországi népszavazás, minden, a demokráciát és a köztársasági szabadságjogokat veszélyeztető következményei mellett alkalmat adott arra is, hogy ismét egy újabb lépést tegyünk a függetlenség, az önálló államélet útjára...

Október 1-én ünnepelték a szocialista tábor országai, az egész haladó emberiség

a Kínai Népköztársaság kikiáltásának kilencedik évfordulóját

Egy nagy népnél ez a nagy ünnepe ismét alkalmat adott arra, hogy a Szovjetunió vezette szocialista tábor országainak népei, a haladó világközvélemény kifejező szolidaritását a dicső kínai néppel és ellátja az amerikai imperialista körök és az őket kiszolgáló áruló csangkajsekták klíkk provokációs akcióit a Kínai Népköztársaság ellen. Napról-napra erősebben visszhangzik szerte a világban a békére vágyó tömegek tiltakozása az amerikai kalandorpolitika ellen, mely

ismét a háborús szakadék szélére akarja taszítani a világot. Ceylon ENSZ képviselője, a delhi nagyszabású tömeggyűlés résztvevőit, Bevan angol laburista vezetőt és mellettük a világ számos ismert közéleti személyisége és a néptömegek névtelen milliói emelték fel az elmúlt napokban szavukat a Kínai Népköztársaság igaz ügye mellett. Késztetés, hogy ez a világméretű tiltakozás megfogalmazása készletti még a legforróbb fejű háborus uszítókat is.

Az elmúlt héten ismét

a közel-keleti helyzet

Jelöl fordult a közvélemény érdeklődése. Ennek oka, hogy egyrészt Hamarskjöld, az ENSZ főtitkára előterjesztette jelentését az amerikai és angol csapatoknak Libanonból, illetve Jordániából való visszavonásával kapcsolatban tett közel-keleti látogatása során szerzett tapasztalatairól és ezzel kapcsolatban a libanoni és jordániai helyzet ismét szóba került az ENSZ Közgyűlésen.

Másrészt azért került az érdeklődés homlokterébe a közel-keleti, első sorban a libanoni helyzet, mivel — az Egyesült Államok nem is nagyon hurról beavatkozása nyomán — a libanoni reakciós körök és az ezeket képviselő jallangista párt jelforgató tevékenységet kezdett az elmúlt héten uralomra jutott Karami kormány ellen, mely, a libanoni nép érdekeinek megjelölésén, követelte az amerikai csapatok haladéktalan kivonását az országból. Természetesen, hogy a libanoni politikában Samun elnök távozásával beállított változás nincsen az imperialisták nyere és azért — régi, jól bevált szokásokhoz hűven — megkísérik, hogy nyugta-

lanságot keltsenek az országban és ezáltal ürrügük legyen továbbra is ott tartani csapataikat.

A libanoni nép azonban már tudatosan kiismerte az imperialisták csejgéseit és nem hajlandó egyszer kivívott szabadságát feldobni és beleegyezni abba, hogy ismét olyanok kerüljenek országa élére, akik az imperialisták érdekeinek hű kiszolgálói. Sebáb tábornok, Libanon új elnöke és Karami miniszterelnök a libanoni nép tulajdoni többségének bizalmát élvez, annak a népnél a bizalmát, mely el van tölve arra, hogy kivívja teljes függetlenségét.

A nemzetközi élet egyik időszerű, rendkívül fontos és milliók sorsát, a jövő generációk életét érintő kérdése

az atomfegyver-kísérletek megszüntetése

Közismertek azok az erőfeszítések, amelyek a Szovjetunió kormányának rendkívül fontos kérdés rendezése ügyében hosszú évek óta kifejt. Ezen erőfeszítések betetőzéséért a Szovjetunió ez év március 31-én bejelentette, hogy egyoldalúan beszünteti az összes típusú atom- és hidrogén-fegyverekkel végzett kísérleteit, abban a reményben, hogy a nukleáris fegyverrel rendelkező amerikai és angol kormány követni fogja nemességét.

Sajnos, ezek a remények nem váltak valóra. Az USA és Nagy-Britannia nem csupán, hogy nem fogadták el a Szovjetunió által az összes nukleáris fegyverekisérletek megszüntetésére és ezen az alapon megfelelő egyezmény megkötésére vonatkozó javaslatát, hanem ellenkezőleg — szabadjárda a népek akaratával — a Szovjetunió kezdeményezését arra használták fel, hogy egyoldalúan a lehető legnagyobb katonai előnyöket biztosítsák a maguk számára. Ebből a célból az elmúlt fél évben az Egyesült Államok és Nagy-Britannia számos, példátlanul nagy arányú atom- és hidrogénfegyver

kísérletet hajtott végre. A Szovjetunió többszöri felhívása ellenére az USA és Nagy-Britannia kormányai konokul kitartottak a magfegyver-kísérletek folytatása mellett és ezt a szándékukat nyíltan ki is fejezték.

A Csendes Océán térségében, valamint az Egyesült Államok területén végzett amerikai és angol magfegyver kísérletek azt igazolják, hogy a kormányok csak szavakban hajlandóak korlátozott időre felfüggeszteni a kísérleteket, valójában azonban nem áll szándékukban beszüntetni a magfegyver kísérleteket.

E helyzetre való tekintettel a szovjet kormány nem tűrhet, hogy az USA és Nagy-Britannia ezen akciói következtében a szovjet állam biztonsági érdekei kárt szenvedjenek. Ezért a szovjet kormány már folyó év augusztus 30-án kijelentette, hogy az USA és Nagy-Britannia akciói a magfegyver kísérletek folytatásával kapcsolatban, jelentik a Szovjetuniótól az alól a kötelezettsége alól, amelyet a nyugati hatalmak jóakaratra számíva, egyoldalúan vállaltak, a nukleáris fegyverekkel való kísérletek általános és késedelem nélküli megszüntetésének kérdésében. Ezzel kapcsolatban a TASZSZ hírigyűnksége a napokban jelentette, hogy a szovjet kormány határozatának értelmében a Szovjetunióban ismét megkezdtek a nukleáris fegyverkísérleteket.

Ugyanakkor felhatalmazták a TASZSZ hírigyűnkséget annak kijelentésére, hogy a Szovjetunió — noha az Egyesült Államok és Nagy-Britannia akciói a nukleáris fegyverkísérletek újakezdésére készleteltek — a jövőbe is következetesen folytatja harcát az atom- és hidrogénfegyverekkel való kísérletek azonnali, általános megszüntetéséért egyszer s mindenkorra.

A Szovjetunió arról a rendkívül fontos elhatározásáról tudatosodnak azok a jegyzékek is, amelyek a Szovjetunió külügyminiszté-

riuma október 1-én intézett az USA, illetve Nagy-Britannia kormányához.

Ebben a jegyzékben a Szovjetunió kormánya tudomásul veszi az Egyesült Államok kormányának pozitív választát a Szovjetunió kormányának azon javaslatára, hogy az atomfegyverekkel végzett kísérleteknek és a fegyverrel rendelkező összes államok általi megszüntetése tárgyában Genfben folytatassanak tárgyalásokat. A szovjet kormány ennek alapján kijelenti, hogy a tárgyalások megkezdésének időpontját — folyó év október 31-ét és megtartásának helyét illető megbeszélést létrejöttnek lehet tekinteni.

A szovjet kormány jegyzéke leszögezi a Szovjetunió álláspontját az értekezlet céljával kapcsolatban. Ez a cél olyan egyezményt kötni, amelynek alapján az államok atom- és hidrogénfegyver kísérleteket és megfelelő ellenőrzést létesíteni az egyezmény végrehajtására.

A szovjet kormány jegyzéke kifejezi azt a reményt is, hogy az értekezlet résztvevői minden erőfeszítést megtesznek annak érdekében, miszerint a legrövidebb időn belül megkezdésre jussanak és megfelelő egyezményt írjanak alá. Ennek előmozdítása érdekében a szovjet kormány javasolta, hogy az értekezlet külügyministeri szinten tartását meg.

A békére vágyó emberiség jogos érdeklődéssel várja október 31-ét, abban a reményben, hogy az Egyesült Államok és Anglia vezető politikusai végre hallgatnak a józan ész szavára, tekintetbe veszik a világközvélemény — és nem utolsósorban saját országuk közvéleményének — óhaját és elfogadják a Szovjetunió építő és redlős javaslatát és vele együtt megkezdésre jutnak az atomfegyver kísérletek megszüntetése ügyében.

Szabó Mária